

פרופ' יורם לינדנשטראוס

יורם נולד ב- 1936 לאילזה וברונו לינדנשטראוס, זוג משפטים שעלו לארץ ישראל מגרמניה בשנת 1933. הוא התחיל ללמוד מתמטיקה באוניברסיטה העברית בירושלים בשנת 1954, במקביל לשירותו הצבאי. הוא קיבל את התואר השני ב-1959 ואת תואר הדוקטור ב-1962, על עבודה שנושאה הרחבות של אופרטורים קומפקטיים, בהדרכת אריה דבורצקי וברנקו גרינבאום. את הפוסט-דוקטורט עשה באוניברסיטת ייל ובאוניברסיטת וושינגטון בסיאטל בשנים 1962-1965. ב-1965 חזר לאוניברסיטה העברית כמרצה בכיר ובה עבד, פרט לשבתונים, עד פטירתו. ב-1967 מונה לפרופסור חבר, ב-1969 לפרופסור מן המניין ומ-1985 הופקד על הקתדרה על שם מילר. 12 מתמטיקאים סיימו דוקטורט בהדרכתו.

הוא כתב 124 מאמרים ושבעה ספרי מחקר, שהאחרון מהם התפרסם זמן קצר לפני פטירתו. שני הכרכים על מרחבי בנך שכתב עם ליאור צפירי נחשבים לספרי יסוד בשטח. בנוסף, כתב ארבעה ספרי לימוד בעברית בהוצאת אקדמון. שניים מהם נכתבו עם אמנון פזי ובנימין וייס אחרי מלחמת יום כיפור כדי לעזור לתלמידים שנעדרו מלימודיהם בגלל שירותם הצבאי, והוקדשו לתלמידי המחלקה למתמטיקה שנפלו במלחמה.

בעבודתו המדעית עסק יורם במרחבי בנך, שהם מרחבים ווקטוריים שאפשר למדוד בהם מרחקים ללא "נקודות חסרות". למרות שהמרחבים יכולים להיות אינסוף-ממדיים, תכונות אלו מאפשרות בנייה של תורה עשירה עליהם, ויורם היה מהחשובים בחוקרים בתחום. במסגרת מחקרו על התורה הלא ליניארית של מרחבי בנך הוכיח עם ביל ג'ונסון למה, שמראה שניתן לשכן כל קבוצת נקודות במרחב מממד גבוה במרחב מממד הרבה יותר קטן כך שהמרחקים ביניהן "כמעט" נשמרים. לתוצאה זו יש שימושים רבים במדעי המחשב. בשנותיו האחרונות עסק בשאלה הקשה של קיום נגזרת במובן החזק של העתקות ליפשיץ בין מרחבי בנך וזה היה נושא סיפרו האחרון.

מעבר למחקריו, היה ליורם חשוב לקדם את המכון למתמטיקה באוניברסיטה העברית ואת המחקר המתמטי בכל הארץ. יורם היה נציג ישראל לארגון המתמטי העולמי IMU. בארגון זה יש למדינות השונות מאחד עד חמישה נציגים. יורם הצליח להגדיל את הייצוג של ישראל משלושה לחמישה נציגים, כמו המעצמות הגדולות. הוא היה מעורכי ה-Israel Journal of Mathematics, ודאג לכך שכתב העת יצליח ויבסס לעצמו מעמד בין כתבי העת הבינלאומיים. כמו כן היה מעורכי Crelle Journal, Forum Mathematicum, Ann.Acad. Sci. Finland -I.

יורם נשא הרצאה מוזמנת בקונגרס המתמטי הבינלאומי בניס ב-1970. הוא זכה בפרס ישראל במתמטיקה ב-1981 וב-1986 נבחר לחבר האקדמיה הישראלית למדעים. ב-1997 הוא היה המתמטיקאי הלא פולני הראשון שזכה במדליית בנך מטעם האקדמיה הפולנית למדעים. ב-2000 נבחר כחבר זר של האקדמיה האוסטרית למדעים וב-2001 קיבל תואר דוקטור לשם כבוד מאוניברסיטת קנט באוהיו. הוא נפטר בשנת 2012.